JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
2 päivänä toukokuuta 2001 [1]

Johdanto

1. Uruguayn kierroksen monenvälisten kauppaneuvottelujen yhteydessä tehdyn maataloussopimuksen mukaan yhteisö voi vaatia lisätullin suorittamista tiettyjen sellaisten tuotteiden tuonnista, joiden osalta se on pidättäytynyt kaikista muista tuontirajoituksista, erityisesti määrällisistä rajoituksista.

Tällainen lisätulli peritään, jos tuontitavaran hinta on alhaisempi kuin määrätty laukeamishinta eli käynnistyshinta.

Nyt esillä oleva asia koskee niiden komission laatimien muodollisuuksien pätevyyttä, joiden avulla on tarkoitus määrittää kussakin kyseisten tuotteiden tuontitapahtumassa, onko lisätullia kannettava, toisin sanoen, onko tietyn erän hinta alhaisempi kuin käynnistyshinta. Lisäksi asian yhteydessä on tuotu esille useita vähäisempiä tulkintakysymyksiä, jotka liittyvät pääasian konkreettisiin olosuhteisiin.

1 — Alkuperäinen kieli: espanja.

Pääasian perustana olevat tosiseikat

2. Pääasian perustana olevat tosiseikat voidaan ratkaisuehdotustani varten tiivistää seuraavasti:

3. Hollantilainen tulliasiamies Kloosterboer Rotterdam BV (jäljempänä Kloosterboer) maahantoi vuoden 1995 lopulla — tiettyjen asiakkaidensa lukuun — Brasiliasta peräisin olleita jäädytettyjä kananrintafilee-eriä. Aluksi tulliviranomaiset katsoivat, ettei kyseisestä tuonnista ollut syytä kantaa lainkaan lisätullia, koska tavaroista tosiasiallisesti maksettu laskusta ilmenevä hinta (*cif-tuontihinta*) [2] oli korkeampi kuin se kynnyshinta, jonka alla

2 — Tämä hinta sisältää tavaroiden arvon sekä vakuutus- ja kuljetuskustannukset (*Cost Insurance Freight*). Jäljempänä alaviitteessä 18 mainitun asetuksen N:o 493/1999 mukaan *cif*-tuontihinta koostuu seuraavista tekijöistä: a) *fob*-hinta (*Free on Board*, toisin sanoen hinta kattaa vain tavaroiden arvon) alkuperämaassa ja b) todelliset kuljetus- ja vakuutuskustannukset yhteisön tullialueelle tuontiin asti.

sovellettiin kaupansuojajärjestelmää (*käynnistyshintaa*), joka tosiseikkojen tapahtumahetkellä oli 714 Alankomaiden guldenia (NLG) sadalta nettokilogrammalta.

4. Rotterdamin alueen tullikamarin tarkastaja vaati kuitenkin myöhemmin samana vuonna 18.4. ja 9.8.1995 Kloosterboeria maksamaan kyseistä tuontitavaraa vastaavan lisätullin. Tarkastaja katsoi, että lisätullin periminen oli aiheellista, koska aikanaan ei erehdyksessä ollut otettu huomioon sitä, että Kloosterboer ei ollut nimenomaan pyytänyt asetuksen N:o 1484/95 [3] 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti *cif*-tuontihinnan soveltamista lisätullin määrittämiseksi. Tarkastaja laski kyseisen asetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti kannettavan lisätullin määrän maailmanmarkkinoilla kyseisen kaltaisille tuotteille vahvistetun keskihinnan (*edustavan hinnan*) perusteella, ja tämä hinta oli tuolloin 466,15 NLG/100 kg.

5. Hakemusta ei voitu esittää jälkikäteen taannehtivin vaikutuksin, koska tavarat oli jo luovutettu, joten oli katsottava, että velka oli kirjattu tileihin *jälkikäteen* ilman, että Kloosterboer olisi voinut vedota tulliviranomaisten virheeseen, joka sen tullihuolinnan ammattilaisena olisi pitänyt havaita.

6. Kloosterboer riitautti maksuvaatimukset ja kiisti asetuksen N:o 1484/95 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn *cif*-hinnan soveltamista koskevan hakemuksen esittämisvelvoitteen pätevyyden sekä vetosi siihen, että sille oli syntynyt perusteltu luottamus, sillä tulli oli ilmoittanut, että kyseinen hakemus voitaisiin tehdä *jälkikäteen*.

Asiaa koskevat yhteisön oikeussäännöt

Velvollisuus hakea cif-tuontihinnan soveltamista

7. Asetuksen N:o 1484/95 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "tuojan hakemuksesta voidaan lisätullin vahvistamiseksi soveltaa kyseisen lähetyksen tuonnissa käytettyä *cif*-hintaa, jos tämä on korkeampi kuin sovellettava edustava hinta". Lisäksi *cif*-hinnan soveltamista koskevaan hakemukseen on liitettävä tietyt asiakirjat (osto-, vakuutus- ja kuljetussopimus tai konossementti, lasku, alkuperätodistus),

3 — Siipikarjanliha- ja muna-alan sekä ovalbumiinin tuonnissa sovellettavien lisätullien järjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja asetuksen N:o 163/67/ETY kumoamisesta 28 päivänä kesäkuuta 1995 annettu komission asetus (EYVL L 145, s. 47).

joilla pyritään osoittamaan ilmoitetun hinnan todenperäisyys (3 artiklan 2 kohta). Tuojan on lisäksi asetettava vakuus samansuuruisena kuin se lisätullien määrä, jonka hän olisi maksanut, jos lisätullien laskenta olisi toteutettu kyseiseen tuotteeseen sovellettavan edustavan hinnan perusteella, ja vakuus vapautetaan tuojan osoitettua, että erä on myyty ilmoitetut hinnat vahvistavin edellytyksin.

Jollei edellä tarkoitettua hakemusta tehdä, lisätullia määrättäessä huomioon otettava kyseisen lähetyksen tuonnissa käytetty tuontihinta on edustava hinta (3 artiklan 3 kohta).

8. Komissio antoi asetuksen N:o 1484/95 pannakseen täytäntöön neuvoston asetuksen N:o 2777/75,[4] sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3290/94.[5]

Tämän perusasetuksen 5 artiklan 3 kohdassa säädetään kuitenkin, että "huomioon otettavat tuontihinnat lisätullia määritettäessä määrätään kyseisen tavaraerän *cif*-tuontihintojen perusteella". Samassa kohdassa säädetään lisäksi, että ilmoitetut *cif*-tuontihinnat tarkistetaan kyseisen tuotteen edustavien hintojen perusteella.

9. Asetuksen N:o 2777/75 5 artiklan voimassa oleva sanamuoto on osa hanketta, jolla yhteisön säännöstöä on mukautettu Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyyn maataloussopimukseen (jäljempänä maataloussopimus), jonka yhteisö on hyväksynyt EY:n perustamissopimuksen 228 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 300 artikla) nojalla.

10. Maataloussopimuksen 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan erityisistä suojatoimenpiteitä koskevista määräyksistä ilmenee, että maailman kauppajärjestön (WTO:n) kukin jäsen voi määrätä lisätulleja tiettyjen tuotteiden tuonnille, jos hinta, jolla kyseiset tuotteet voidaan tuoda sen tullialueelle "määriteltynä kyseisen toimituksen *cif*-tuontihinnan perusteella ilmaistuna kotimaisessa valuutassa" laskee alle laukeamishinnan (yhteisön säännöstössä käytetty ilmaus on käynnistyshinta).[6]

4 — Siipikarjanlihan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annettu neuvoston asetus (EYVL L 282, s. 77).

5 — Maatalousalalla Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista mukautuksista ja siirtymäjärjestelyistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annettu neuvoston asetus (EYVL L 349, s. 105).

6 — Vastaa vuosien 1986—1988 viitehinnan keskiarvoa, joka lasketaan joko kyseisen tuotteen yhtenäisenä *cif*-hinnan keskiarvona tai tuotteen laadun ja jalostusasteen perusteella.

Hakemuksen laiminlyönnin mahdollinen korjaaminen

11. Tulli-ilmoitusten oikaisemiseen sovellettava säännöstö annetaan yhteisessä tullikoodeksissa.[7] Sen 65 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan oikaisua ei kuitenkaan voida sallia, jos sitä pyydetään sen jälkeen, kun tulliviranomaiset ovat luovuttaneet tavarat.

12. Tullikoodeksin 220 artiklassa säädetään, että tullivelka voidaan kirjata tileihin *jälkikäteen* kahden päivän kuluessa siitä päivästä, jona tulliviranomaiset ovat todenneet, ettei sitä ole kannettu tai että se on kannettu lain mukaan kannettavaa määrää pienempänä. *Jälkikäteen* tapahtuvaa tileihin kirjaamista ei suoriteta, jos "lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisten erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita" (2 kohdan b alakohta).

7 — Tullikoodeksi on hyväksytty 12.10.1992 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1) ja sitä on muutettu useaan kertaan.

Ennakkoratkaisukysymykset

13. Kloosterboer teki tarkastajan määräämistä maksuista ensin hallintovalituksen ja nosti niistä sittemmin kanteen.

14. Tätä kannetta käsitellessään College van Beroep voor het bedrijfsleven (ylimmän oikeusasteen toimivaltainen tuomioistuin tiettyjen talousoikeutta koskevien asioiden käsittelyssä) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle EY 234 artiklan nojalla seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1. Onko asetus (ETY) N:o 1484/95 oikeudellisesti pätevä, koska asetuksen (ETY) N:o 2777/75 5 artiklan 3 kohdassa — jonka mukaan maataloussopimuksen 5 artiklassa tarkoitettu lisätulli määritetään kyseisen erän *cif*-tuontihinnan perusteella — säädetään, että lisätulli voidaan määrätä tällä perusteella ainoastaan, jos maahantuoja on tehnyt sitä koskevan hakemuksen, ja että kaikissa muissa tapauksissa kyseisen erän lisätullin kannalta huomioon otettava tuonti-

hinta on asetuksen (ETY) N:o 1484/95 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu edustava hinta?

2. Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on myöntävä, onko yhteisön oikeuden ja erityisesti luottamuksensuojan periaatteen kanssa yhteensopivaa menettely, jonka mukaan tullivelka lasketaan asetuksen (ETY) N:o 1484/95 3 artiklan 3 kohdan mukaan, jos maahantuoja ei ole tehnyt kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hakemusta,

— jos kyseistä erää koskevassa tulli-ilmoituksessa ilmoitettu *cif*-hinta on käynnistyshintaa korkeampi;

— jos tulliviranomaiset ovat ilmoittaneet tulli-ilmoituksen tekijälle, ettei tämän esillä olevan kaltaisissa tilanteissa tarvinnut tehdä edellä tarkoitettua hakemusta;

— jos tulli-ilmoituksen tekijä on toiminut vilpittömässä mielessä, luottaen tulliviranomaisten sille antamiin tietoihin;

— jos tulli-ilmoituksen tekijä on lisäksi toiminut kaikkien tulli-ilmoitusta koskevien sääntöjen mukaisesti?

3. Jos vastaus toiseen kysymykseen on myöntävä, onko toiseen kysymykseen vastattava myöntävästi myös siinä tapauksessa, että kysymyksessä selostettujen seikkojen lisäksi tulli-ilmoituksen tekijä on tiennyt sille toimitetuista, aikaisemmin tehdyistä 'tarkastusta koskevista lausunnoista', joiden sisältö on toistettu tämän välipäätöksen 2.2. kohdan toisessa luetelmakohdassa?

4. Jos vastaus toiseen ja kolmanteen kysymykseen on myöntävä, estävätkö asetuksen (ETY) N:o 1484/95 ja asetuksen (ETY) N:o 2913/92 65 artiklan säännökset yhdessä luettuina sen, että jos tulli-ilmoituksen tekijä on alun perin jättänyt tekemättä asetuksen (ETY) N:o 1484/95 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun hakemuksen, koska se on luottanut tulliviranomaisten sille

antamiin tietoihin, tällainen hakemus, jonka tarkoituksena on estää tämän asetuksen 3 artiklan 3 kohdan soveltaminen, hyväksyttäisiin vielä sen jälkeen, kun tavarat on luovutettu?

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

15. Kolmella ensimmäisellä ennakkoratkaisukysymyksellä pyritään selvittämään eri näkökulmilta asetuksen N:o 1484/95 3 artiklan 1 kohdassa alun alkaen olleen säännöksen pätevyys siten, että ensimmäisessä kysymyksessä asiaa pohditaan perusasetuksen näkökulmasta ja toisessa ja kolmannessa kysymyksessä perustellun luottamuksensuojan periaatteen ja asiaan liittyvien olosuhteiden näkökulmasta.

5. Jos vastaus neljänteen kysymykseen on myöntävä, onko yhteisön oikeuden ja erityisesti 220 artiklan 2 kohdan johdantokappaleen ja b kohdan samoin kuin luottamuksensuojan periaatteen kanssa yhteensopivaa ryhtyä toisessa kysymyksessä selostetuissa olosuhteissa asetuksen 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun *jälkikäteen* tapahtuvaan tileihin kirjaamiseen?

16. Kansallisen tuomioistuimen ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessään esittämät epäilyt ovat täysin perusteltuja. Katson, että velvollisuus hakea nimenomaisesti *cif*-hinnan soveltamista lisätullia vahvistettaessa on pätemätön kahdesta syystä.

17. Ensiksikään se ei saa riittävää tukea perusasetuksesta eli asetuksesta N:o 2777/75, sellaisena kuin se on muutettuna.

6. Jos vastaus viidenteen kysymykseen on kieltävä, onko viidenteen kysymykseen vastattava kieltävästi myös kolmannessa kysymyksessä selostetun kaltaisissa olosuhteissa?"

18. Toiseksi tämä velvollisuus on myös maataloussopimuksen 5 artiklan 1 kohdan vastainen.

19. Ennakkoratkaisukysymyksissä 2—6 esitetään lisäksi toissijaisesti nyt esillä olevan asian erityisolosuhteisiin liittyviä pätevyys- ja tulkintaongelmia. Perustelut, joilla tärkeimmän riidanalaisen säännöksen pätemättömyys osoitetaan, ovat mielestäni niin tehokkaat, ettei edellä mainittuja kysymyksiä ole syytä tarkastella.

Ovatko asetuksen N:o 1484/95 3 artiklan 1 ja 3 kohta päteviä, kun niitä tarkastellaan perusasetuksen kannalta?

20. Neuvoston asetuksen N:o 2777/75 5 artiklan 3 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3290/94, säädetään seuraavaa:

"Huomioon otettavat tuontihinnat lisätullia määrättäessä määritetään kyseisen tavaraerän *cif*-tuontihintojen perusteella.

Tätä tarkoitusta varten *cif*-tuontihinnat tarkistetaan kyseisen tuotteen edustavan maailmanmarkkinahinnan tai yhteisön tuontimarkkinoilla vallitsevan edustavan hinnan perusteella."

21. Säännös on näin ollen hyvin selkeä: relevantti hinta, jolla ratkaistaan lisätullin kantaminen, on tuontitavarasta maksetuksi ilmoitettu hinta eikä teoreettinen tai tilastollinen hinta, jollainen voisi olla tietyillä markkinoilla tiettynä kautena sovellettu tuotteen hinnan keskiarvo.

Neuvosto on kuitenkin petosten torjumiseksi antanut luvan siihen, että ilmoitettuja hintoja verrataan markkinahintoihin.

Lyhyesti sanoen perusasetuksessa säädetään yleisestä edellytyksestä, jonka mukaan lisätullit on määritettävä tuontitavaran *cif*-hinnan perusteella, mutta siinä ei myöskään suljeta pois erityistä edellytystä, jonka mukaan hinnan todenperäisyys tarkastetaan vertaamalla sitä markkinahintoihin.

22. Asetuksen N:o 2777/75 5 artiklan 4 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna, annetaan komission tehtäväksi vastaavien soveltamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen antaminen.

23. Asetuksen N:o 1484/95 3 artiklan 1 ja 3 kohdassa omaksuttiin alun perin seuraava päinvastainen kanta: "tuojan hakemuksesta voidaan lisätullin vahvistamiseksi soveltaa kyseisen lähetyksen tuonnissa käytettyä *cif*-hintaa", jos tämä on korkeampi kuin edustava hinta ja jos hakemukseen liitetään tietyt todisteet. Muussa tapauksessa sovelletaan edustavaa hintaa.

Ensivaikutelmasta huolimatta asetuksessa N:o 1484/95 säädetty järjestelmä edellyttää edustavan hinnan yleistä soveltamista, *jollei cif*-tuontihinnan soveltamista ole nimenomaisesti haettu, josta näin tulee erityistapaus.

24. Tältä osin asetuksen N:o 1484/95 perustelut ovat vakuuttavat. Niissä todetaan yksiselitteisesti, että "tuonnilta kannettavaa lisätullia määrättäessä huomioon otettavat tuontihinnat olisi todennettava kyseisen tuotteen *edustavien maailmanmarkkinahintojen* tai tuotteen osalta edustavien yhteisön tuontimarkkinahintojen *perusteella*" (toinen perustelukappale) ja että "tuojan *on mahdollista valita*, että lisätulli lasketaan *muun kuin edustavan hinnan perusteella*" (kolmas perustelukappale). [8]

25. Perusasetuksen selkeän sanamuodon muuttaminen tällä tavoin soveltamisasetuksella riittää jo sinänsä aiheuttamaan viimeksi mainitun pätemättömyyden.

26. Komission väite, jonka mukaan sillä on harkintavalta sen käyttäessä perussäädösten täytäntöönpanotoimivaltaa, on merkityksetön. Komissio voi tämän perusteella hyväksyä kaikki perussäädösten täytäntöönpanossa välttämättömät tai hyödylliset soveltamissäännökset, mutta ei missään tapauksessa sellaisia, jotka ovat ristiriidassa perussäädösten kanssa. [9]

Ovatko asetuksen N:o 1484/95 3 artiklan 1 ja 3 kohta päteviä, kun niitä tarkastellaan maataloussopimuksen 5 artiklan 1 kohdan kannalta?

27. Riidanalaisen säännöksen pätemättömyys on sitäkin ilmeisempi, kun sitä tarkastellaan yhteisön Uruguayn kierroksen

8 — Kursivointi tässä.

9 — Ks. asia C-48/98, Söhl & Söhlke, tuomio 11.11.1999 (Kok. 1999, s. I-7877, 36 kohta), johon komissio viittaa kirjallisissa huomautuksissaan.

monenvälisissä neuvotteluissa tekemien kansainvälisten sitoumusten ja erityisesti WTO-sopimukseen kuuluvan maataloussopimuksen perusteella.

28. Yhteisöjen tuomioistuin on kylläkin todennut, että WTO-sopimukset eivät luonteensa ja rakenteensa vuoksi periaatteessa kuulu niihin normeihin, joihin nähden yhteisöjen tuomioistuin valvoo yhteisön toimielinten toimenpiteiden lainmukaisuutta. [10]

29. Toisin on kuitenkin silloin, "kun yhteisön tarkoituksena on ollut panna täytäntöön WTO:n yhteydessä hyväksymänsä erityinen velvoite taikka jos kyseisessä yhteisön toimenpiteessä nimenomaan viitataan WTO-sopimusten tiettyihin määräyksiin". Tällaisissa tapauksissa yhteisöjen tuomioistuimen on valvottava yhteisön toimenpiteen lainmukaisuutta WTO:n sääntöihin nähden. [11]

30. Sama pätee esillä olevaan asiaan sovellettavaan yhteisön säännöstöön. Neuvoston asetuksen N:o 3290/94, jolla mukautettiin asetuksella N:o 2777/75 perustetut siipikarjanliha-alan yhteiset markkinajärjestelyt Uruguayn kierroksessa saatuihin tuloksiin, kolmannessa perustelukappaleessa täsmennetään, että "vähimmäissuojan ylläpitämiseksi hinnoittelujärjestelmän käytöstä aiheutuvia, markkinoiden kannalta epäsuotuisia vaikutuksia vastaan sopimuksessa sallitaan lisätullien soveltaminen *tietyin tarkoin määritellyin ehdoin*, mutta ainoastaan hinnoittelujärjestelmän alaisten tuotteiden osalta; *vastaavat säännökset on lisättävä* asianomaisiin *perusasetuksiin*". [12]

31. Tarkemmin sanoen asetuksen N:o 2777/75, sellaisena kuin se on muutettuna edellä mainitulla asetuksella N:o 3290/94, 5 artiklan 4 kohdassa annetaan komission tehtäväksi yksityiskohtaisten soveltamissääntöjen antaminen ja täsmennetään, että "yksityiskohtaisissa säännöissä määritetään erityisesti: a) tuotteet, joihin lisätuontitulleja sovelletaan maataloussopimuksen 5 artiklan mukaisesti; b) muut *tarpeelliset perusteet [erityisen suojajärjestelmän] soveltamiseksi maataloussopimuksen 5 artiklan nojalla*". [13]

32. Yhteisön asetuksessa viitataan nimenomaan WTO-sopimuksen konkreettisiin määräyksiin. Lisäksi neuvosto palauttaa

10 — Ks. asia C-149/96, Portugali v. komissio, tuomio 23.11.1999 (Kok, 1999, s. I-8395, 47 kohta).

11 — Ks. edellä alaviitteessä 9 mainittu asia, tuomion 49 kohta. Samansuuntaiset ratkaisut on tehty, tosin vuoden 1947 GATT-sopimukseen nähden, asiassa 70/87, Fediol v. komissio, tuomio 22.6.1989 (Kok. 1989, s. 1781, tuomion 19—22 kohta, Kok. Ep. X, s. 79) ja asiassa C-69/89, Nakajima v. neuvosto, tuomio 7.5.1991 (Kok. 1991, s. I-2069, 31 kohta, Kok. Ep. XI, s. 161).

12 — Kursivointi tässä.

13 — Eri alojen yhteisiin markkinajärjestelyihin yhtenäisesti sovellettavan menetelmän mukaisesti. Kursivointi tässä.

mieliin maataloussopimuksessa perustetun erityisen suojajärjestelmän päätarkoituksen. Kyseessä on *tarkka* määritelmä järjestelmän toimintaedellytyksistä. Täsmennys edellyttää puolestaan "keskinäisen ja kaikille osapuolille edullisen sopimuksen" [14] oikeudellinen sisältö huomioon ottaen siinä käytetyn sanamuodon tarkkaa noudattamista.

33. Maataloussopimuksen 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tietyille tuotteille — joihin kuuluvat myös pääasian kohteena olevat tuotteet [15] — voidaan vahvistetun tullin lisäksi määrätä lisätulleja, "jos se hinta, jolla tuotetta voidaan tuoda myönnytyksen antaneen [WTO:n] jäsenen tullialueelle, määriteltynä kyseisen toimituksen *cif*-tuontihinnan perusteella, ilmaistuna kotimaisessa valuutassa, laskee alle laukeamishinnan eli kyseisen tuotteen vuosien 1986—1988 viitehinnan keskiarvon".

34. Maataloussopimuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan mahdollisten lisätullien määräämisperusteena voi olla vain kyseisen erän *cif*-tuontihinta.

35. WTO:n riitojenratkaisuelin vahvisti edellä esitetyn 13.7.1998 antamassaan selvityksessä *Comunidades Europeas — Medidas que afectan a la importación de determinados productos avícolas* (huom: selvitys on saatavilla englannin-, ranskan- ja espanjankielisenä WTO:n Internet-sivuilla kohdassa Documents; http://www.wto.org), joka käsitteli myös Brasiliasta lähtöisin olevan jäädytetyn siipikarjanlihan tuontiin sovellettavia muodollisuuksia.

36. Kyseisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi saatettu oikeudellinen kysymys koski sitä, oliko lainmukaista, että WTO:n jäsen antaisi lisätullin määrittämiseksi maahantuojalle mahdollisuuden valita lähetyksen *cif*-tuontihinnan käytön ja tästä periaatteesta poikkeavan muun laskentaperusteen, esim. asetuksessa N:o 1484/95 [16] säädetyn edustavan hinnan käytön välillä.

37. Riitojenratkaisuelin katsoi, että muun kuin cif-tuontihintaan perustuvan menetelmän käyttäminen laskettaessa tietyn erän lisätullia ei soveltunut yhteen maataloussopimuksen 5 artiklasta johtuvien velvoitteiden kanssa, [17] ja otti tässä ratkaisussa huomioon kyseisen tekstin sanamuodon sekä sen asiayhteyden. Viimeksi mainitun osalta riitojenratkaisuelin palautti mieliin, että koska maataloussopimuksen 5 artiklassa määrättiin ilman erityistoimenpiteitä sovellettavasta erityisestä

14 — WTO:n perustavan sopimuksen johdanto.

15 — Asetuksen N:o 1484/95 liitteessä I on lueteltu Brasiliasta lähtöisin olevat CN-koodiin 0207 4110 kuuluvat tuotteet (luuttomat palat, kukkoa tai kanaa, jäädytetyt).

16 — Ks. selvityksen 159 kohta. Selvityksessä tarkastellaan maataloussopimuksen 5 artiklan 5 kohtaa, mutta siinä tehdyt päätelmät perustuvat täysin 5 artiklan 1 kohtaan (mikä todetaan selvityksen 166 kohdassa).

17 — Ks. selvityksen 170 ja 171 kohta.

suojajärjestelmästä, jonka soveltaminen ei toisin sanoen edellytä vahingon syntymisen toteennäyttämistä, "siihen voidaan vedota ainoastaan 5 artiklassa määrättyjä tarkkoja edellytyksiä ja asetettuja rajoituksia noudattaen". [18]

38. Yhdyn WTO:n riitojenratkaisuelimen päätelmiin ja ehdotan, että asetuksen N:o 1484/95 5 artiklan 1 ja 3 kohta, siinä muodossa, jossa sitä sovelletaan nyt esillä olevassa asiassa, todetaan pätemättömiksi, koska niiden mukaan edustavan hinnan käyttö on yleinen menetelmä lisätulleja määrättäessä ja niissä asetetaan *cif*-hinnan soveltamisedellytykseksi, että kyseinen toimija hakee sitä nimenomaisesti.

39. Komissio on kyseisen hakemuksen esittämisvelvoitteen lainmukaisuutta puolustaakseen vedonnut yhteisöjen tuomioistuimessa petosten torjuntatarpeeseen, jonka perusteella ilmoitetun *cif*-tuontihinnan soveltaminen edellyttää tiettyjen todisteiden esittämistä hinnan todenperäisyyden osoittamiseksi ja vakuuden antamista.

40. Vaikka komission pyrkimys petosten torjumiseen on oikeutettu, ei tunnu asianmukaiselta, ettei komissio ole edes pyrkinyt osoittamaan, että ennakkohakemuksen vaatiminen olisi ainoa — tai tehokkain — keino tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

41. Lisäksi komissio muutti edellä mainitun WTO:n riitojenratkaisuelimen selvityksen vuoksi asetusta N:o 1484/95 asetuksella N:o 493/1999. [19] Asetuksen N:o 1484/95 nykyisen version 3 artiklan 1 kohdan mukaan "lisätulli vahvistetaan kyseisen lähetyksen *cif*-tuontihinnan perusteella". Jos edellä esitetyllä tavalla ilmoitettu hinta on edustavaa hintaa korkeampi, tuojan on esitettävä todisteet ja asetettava vakuus. Tuojan ei näin ollen enää tarvitse esittää nyt esillä olevassa asiassa kyseessä olevaa ennakkohakemusta, eikä komissio ole myöskään jättänyt toteuttamatta aiempaan lainsäädäntöönkin sisältyneitä petosten torjuntatoimia.

42. Näin ollen komission väitteet ovat perusteettomia eikä ole syytä tarkastella, olisiko ratkaisuksi riittänyt edellä esittämäni kahteen eri syyhyn perustuvan pätemättömyyden korjaaminen.

18 — Ks. selvityksen 167 kohta.

19 — 5.3.1999 annettu komission asetus asetuksen N:o 1484/95 muuttamisesta (EYVL L 59, s. 15).

Ratkaisuehdotus

43. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa College van Beroep voor het bedrijfslevenin esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

Siipikarjanliha- ja muna-alan sekä ovalbumiinin tuonnissa sovellettavien lisätullien järjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja asetuksen N:o 163/67/ETY kumoamisesta 28 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1484/95, sellaisena kuin se on ollut voimassa nyt esillä olevaan asiaan liittyvien tapahtumien aikana, 3 artiklan 1 ja 3 kohta ovat pätemättömiä, koska niissä asetetaan tuojalle velvollisuus esittää nimenomainen hakemus mahdollisen lisätullin määrittämiseksi *cif*-tuontihinnan perusteella.